

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *D. Lengyel László*

Cím: *Az új város*

Forrás: *A. újság*

Bp.

(Hely)

9/6. X 8.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszám

Az új város.

Öthónapi távollét után egy új Budapestet találtam a régi helyén. Ez új Budapest jellemi közepette eleinte oly gyámoltalanul és tehetetlenül álltam, mintha Wels fantáziájának kegyelméből a Marsra vetődtem volna.

Megtudtam először, hogy az új városban szent csak úgy lehet rendelni, ha az összes előkelő szénkörökkel való ismeretségét telefonálja az ember és protekciót keres. Protekciót erőset, sokat, hatalmasat, mintha csak a fővároshoz készülnék tanítónőnek bejutni. A protektoraim igen melegen beajánlanak különböző szénfejedelmekhez. Láttam leveleiket, az volt bennük, hogy karakteremnél, multamnál, jövőmnél és képességeimnél fogva igazán méltó volnék öt zsák szénre.

Szén nem jön. Én álmatlan éjszakákon a tél rémképeire gondolok és pirulva kutatom, mi hiba lehet karakteremben, multamban, jövőmben, képességeimben? Miért nem kapok szentet? A töprenkedések fehérre festik szegény fejemet, de szén nem jön.

Vakmerő gondolatom támad. Levelet írok az egyik szénkirálynak. Ajánlott, expressz, sürgős levélben alázatosan folyamodom kegyes meghallgatásért. Folyamodványomra, — bihetetlen, de válasz jött. A mi annak a jele, hogy némely ember a hatalom, a hír, a dicsőség trónusán is ember marad. Érzőszívű, kegyesindulatu, leereszkedő, irgalmas. A szénkirály levelében elismeri, hogy megkapta becses soraimat és megígéri, hogy a mennyiben s a mennyire lehetséges lesz, kérésem meg fog hallgattatni.

Szén még nincs, de van egy becses autogramom a szénkirály ő felségétől. E'teszem a vitrinbe, a hol XIII. Leo pápa, László Fülöp, Csontos és Fedák Sári irásait őrzöm. Őszintén megvallom, a nagy és alázatos tisztelet mellett van még egy önző gondolatom is. Ha beköszönt a végső nyomor, az előkelő szénkirály levelét talán eladhatom egy félkiló cukorért, vagy három-négy krumpliért, ha szerencsém van és szenvedelmes gyűjtőt találok, talán öt deka zsirt is kaphatok érte.

A tejportyázás könnyebben ment. Az ötödik kerületben lakom és a Ferencvárosban sikerült felfedeznem egy jószívű tejszarnokosnét, ki éhező gyermekem sorsán megindulva ad egy félliter tejet minden második napon, föltéve hogy hat órákor már elmegyünk érte. A kisasszonyom igen önfeláldozó, jó teremtés, azonfelül porosz és annyit éhezett már odahaza, hogy nem ismer fáradságot, ha élelem-szerzésről van szó. Hajnalban elindul a tejért és délfelé hazaérkezik, s annyi kalandos históriát tud a bolt előtt való ácsorgás, majd a tejkiosztás körülményei s a villamos utazás részleteiről, hogy már maga a szellemi élvezet miatt, melyet e kalandok hallgatása alatt érzek, érdemes e csinos kis kirándulást megtenni. Sőt vannak pillanatok, mikor azt hiszem, csakis ezért érdemes, mert a tej többnyire savanyu, keserű és a vízvezeték tartójába öntődik.

Még egy különös dolog. Van egy pár ismerősöm a Ferencvárosban s azok ide járnak tejet vásárolni az ötödik kerületbe, mert csak itt találtak egy érzékeny szívű tejszarnokosnéra. A saját kerületében senki sem bír kapni egy kanál tejet sem, de ha körülutazza

Budapestet, mégis csak szerezhethet valamit. Szerkesztő uram, ezen a problémán érdemes volna gondolkozni. Néha már-már azt hiszem, hogy a szelid tejüzlettel foglalkozó polgárnok talán titkos szadizmusból szenvednek és kéjes örömeik telik a publikum gyöttrődéseiben.

A tej megvan. S ha a vízvezetékbe nem kerül, a kis leányom husz fillér fizetség ellenében behunyt szemmel, mindenre elszántan le is hörpenti. Most előre, titkos földerítő szolgálatra a zsirt ellen. Ezt már személyesen végzem, mert ide erő, elszántság, öntudat, bátorság, s mi fő, diplomáciai tehetség kívánatos. Néha azt hiszem, hogy annyi fáradsággal, a mennyivel egy kiló zsirt szerzek, az európai békét is meg tudnám csinálni. Ám nincs időm ilyen aprólékos, kicsinyes munkához, mert el kell mennem a fűszereshoz, kinek tízéves kisleánya művészi pályára készül és már hat hete tanul zongorázni. Meghallgatom a skálákat és megesküszöm őseim porladó csontjára, hogy ilyen talentum három sincs Budapesten. A mama szerénykedik kissé, a papa azonban boldogan szorongatja a kezemet és én egy félkiló cukorral távozom az üzletből.

Az életünk így elég mulatságosan, sőt változatosan folyik. Büszkén mondhatom, hogy kevés leleményesebb ember van nálam. Néha azonban hiába minden lelemény, — nincs szappan. Ilyenkor jön a csereüzlet.

Elmegyek legjobb és leghivebb barátnőmhöz. Tudom, hogy van vagy ötven kilogramm szappan a háznál. Megkérem, adjon át egy kilót. Biztató mosolyt látok az ajkán, s májnyulok a pénztárczám után, hogy fizessek, de barátnőm csöndesen megfogja a kezemet.

— Hohó! Pénzért nem adok szappant, csak tojásért, hallom, hogy két láda tojást kaptál.

És az üzlet gyorsan megkötődik. Így vettem már krumpliért mákot, Nullás lisztért vaját, lencséért czukrot stb. Pénzről hallani sem akar senki. És igaza van. Mit csináljon ezzel a kedves, felesleges ostobasággal? Áldogáljon a hentes, vagy a trafik előtt? A kinek mákja van, az becserélheti lencsére, s a kinek sok a diója, vehet érte rizskását. Éljen a Fidszigetbeli ősi kereskedelem! Ennek a jegyében élünk mi most mindnyájan, boldog pestiek.

D. Lengyel Laura.